

Af-2016/0030 7552

Datum: 2016-12-15

Avsändarens referens: Ku2016/01696/DISK

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: ”Kraftsamling mot antiziganism”

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen har tagit del av SOU 2016:44 ”Kraftsamling mot antiziganism”. Arbetsförmedlingens svar berör områdena under kapitel 4 och avsnitt 4.2.1 och 4.2.2. Vi väljer att enbart ha synpunkter på dessa delar, i övrigt har vi inga synpunkter.

Arbetsförmedlingen tillstyrker följande förslag:

- Regeringen bör i sin myndighetsstyrning lägga vikt vid åtgärder som motverkar antiziganism.
- Regeringen bör inom ramen för strategin för romsk inkludering säkerställa stöd till och samordning av myndigheter med uppdrag inom strategin.

Pilotverksamheten med fokus på fem pilotkommuner avslutades vid årsskiftet och regeringen har aviserat om en utvecklingsverksamhet för romsk inkludering. Det är därför av vikt att beslut av förslagen sker skyndsamt så att de kan kopplas till pågående utvecklingsarbete för romsk inkludering.

För att frågor som rör romsk inkludering ska få effekt så är det av vikt att frågan angrips utifrån ett långsiktigt perspektiv och att frågan bedrivs utifrån ordinarie verksamhet.

Arbetsförmedlingen
BESÖKSADRESS: Hälsingegatan 38
POSTADRESS: Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm

Tel: 0771-600000 | Fax: 08-508 801 99
E-post: arbetsformedlingen@arbetsformedlingen.se
arbetsformedlingen.se

Kapitel 4 Tydligare styrning och samordning av åtgärder mot antiziganism

4.2.1 Tydligare myndighetsstyrning mot antiziganism

Arbetsförmedlingen delar kommissionens uppfattning om att det finns starka skäl för insatser som bidrar till en mer systematisk hållning i arbetet mot antiziganism.

För att nå framgång i frågor som rör romers rättigheter så är det av vikt att frågorna betraktas utifrån ordinarie verksamhet och inte som ett sidospår. När dessa åtgärder formuleras är det av vikt att det finns en tydlig koppling till strategin för romsk inkludering med det övergripande målet att ”Den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som en icke-rom” samt den nationella minoritetspolitiken. Kunskap om hur antiziganistiska föreställningar kan ta sig i uttryck är en förutsättning för att kunna ha en förståelse för det utanförskap många romer befinner sig i.

Arbetsförmedlingen kan se en fördel av att frågor kring antiziganism på ett tydligare sätt kopplas till andra verksamhetsinområden inom myndigheter.

I åtgärder som motverkar antiziganism ser Arbetsförmedlingen det som en självklarhet att involvera romer. Vi har erfarenhet av att romsk språk- och kulturkompetens är viktigt vid anställning av personer som ska arbeta gentemot den romska målgruppen. I Arbetsförmedlingens regeringsuppdrag kring romsk inkludering 2012-2015 har myndigheten haft anställda kundresurser inriktning minoritet¹. Synpunkter som de har lämnat vid olika tillfällen har varit viktiga för att Arbetsförmedlingen ska kunna få en bred bild av hur situationen på arbetsmarknaden kan se ut för romer. Kundresursernas synpunkter har vidare varit viktiga för myndighetens utformning av uppdraget.

Avseende resultatuppföljning och återrapporteringskrav så krävs det vanligtvis att kvantitativa mål sätts, exempelvis för deltagande i olika programinsatser. De datasystem som används inom myndigheten innebär i praktiken att någon form av registrering skulle behöva ske när en individ träffar en arbetsförmedlare. Då registrering baserad på etnicitet är förbjuden så är detta inte aktuellt för myndigheten.

Tydliga mål och strukturer för arbetet mot antiziganism kan vara viktiga styrmedel för att motverka antiziganism, men viktiga avväganden måste göras i hur dessa formuleras. Uppföljnings- och återrapporteringskrav måste formuleras för att hantera balansgången mellan att sätta ett extra fokus på motverkandet av antiziganism och utmaningar kring hur målens efterlevnad ska säkerställas. Det måste klargöras att uppföljningen sker på ett rättssäkert sätt och inte i konflikt med personuppgiftslagen (1998:204) och EU:s nya, och i vissa avseenden strängare, dataskyddsförordning som ersätter PUL från den 25 maj

¹ Initialt kallades dessa för brobyggare, det vill säga personer med romsk språk- och kulturkompetens som kan fungera som en länk mellan romer och olika samhällsinstanser. En brobyggare kan vidare minska den ömsesidiga förtroendeklyfta som kan finnas mellan romer och icke-romer.

2018². I pilotverksamheten för romsk inkludering har åiterrapporter baserats på uppskattningar från pilotkontor då ingen registrering baserad på etnicitet görs i Arbetsförmedlingens ärendehantering och uppföljningssystem (AIS). Om åiterrapportering ska göras genom myndighetsstyrning på nationell nivå kan en sådan metod bli både komplex och otillförlitlig.

4.2.2 Stöd och samordning till myndigheter med uppdrag inom strategin för romsk inkludering

Arbetsförmedlingen instämmer med kommissionens förslag om att det behövs stöd och samordning av myndigheter med uppdrag inom strategin för romsk inkludering. Det möjliggör kunskapsutbyte och myndighetsöverskridande arbete. Det behövs mer kunskap om de erfarenheter och metoder som har använts och framkommit under pilotverksamheten under 2012-2015. Detta är av yttersta vikt då regeringen i maj 2016 aviserat om fem nya kommuner som får bidrag att medverka i en utvecklingsverksamhet för romsk inkludering under 2016-2017. Då erfarenheterna av tidigare pilotverksamhet är en viktig utgångspunkt för detta arbete, är det av vikt att inkludera tidigare pilotkommuner såväl som nya utvecklingskommuner i detta arbete. Även övriga kommuner som visat ett intresse att delta i arbetet för romsk inkludering, bör inkluderas.

Arbetsförmedlingen ser Länsstyrelsen i Stockholms län som en lämplig aktör för att samordna statliga myndigheters arbete med att motverka antiziganism. Detta då myndigheten tillsammans med Sametinget har huvudansvaret för att samordna och följa upp hur Sveriges minoritetspolitik genomförs i Sverige. Det är dock viktigt att betona att en sådan samordning inte helt ska ersätta lokala och regionala initiativ som kan finnas.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
Generaldirektör

Mirelle Gyllenbäck
Kvalificerad handläggare

² Förordningens fullständiga namn är *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)*, EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av Mirelle Gyllenbäck, kvalificerad handläggare på Enheten Integration och etablering. I den slutliga handläggningen av ärendet har Annie Rubensson, enhetschef på Enheten Integration och etablering, deltagit.